

Tidligere nummer kan kjøpes for 75,- per stk.

Redaksjon og produksjon

Ansvarlig redaktør:

Astrid Elisabeth Kleiveland
Kastellhagen 6a, 1176 Oslo
21 94 21 40 / 926 83 721

E-post: astrid.kleiveland@gmail.no

Artikkelstoff skal sendes til redaktøren
per e-post. Se manusinstruksjon side 5.

Redaksjonsråd:

Ingrid Ugelvik, Sture Nome og Jonas Bakken,
Ingrid Oos Hove og Sigrid Briseid

Frister for stoff: Nr 04. 2009, 15. oktober
Nr 01. 2010, 15. desember

Annonseansvarlig: Kjersti Rognes
Solbu, kjerstisol@gmail.com.

Produksjon og distribusjon: Fagbokforlaget,
Postboks 6050 Postterminalen
5892 BERGEN

Grafisk design: SKUE design, Inga-Hilde Breivik
Trykk: Bryne Offset

Forsideillustrasjon: Inga-Hilde Breivik
Andre bilder: Redaktøren

Medlemskap / abonnement

Send ønske om innmelding sammen med
opplysning om navn, adresse og skoleslag
til LNUs sekretariat eller på nettsidene.

Medlemsavgift / årsabonnement:

private kr 350,-
studenter kr 175,-
institusjoner kr 700,-

Nettside: www.norskundervisning.no

Med medlemskap i LNU får du *Norsklæreren* fire
ganger i året, og blir medlem i Norsk bokklubben
om du ikke reserverer deg mot det. Norsk bok-
klubben sender deg bøker til 25% rabatt. Bøkene
kan avbestilles, også på nettet.

LNUs sekretariat

LNU, Fagbokforlaget
Postboks 6050 Postterminalen
5892 BERGEN
Tlf. 55 38 88 47, Faks 55 38 88 01
E-post: LNU@fagbokforlaget.no
Bankgiro 9581.05.15091

Norsklæreren er medlem av Tidsskrift-
foreningen og Fagpressen

Rädda Joppe, död eller levande!

Jeg tror ikke jeg er spesielt dårlig til å forstå svensker og dansker. Jeg har vokst opp med svensk barne-tv, delt leilighet med en svensk jente og blitt foret av foreldre med Kim Larsen og Ulf Lundell. Likevel strevde jeg hardt det året jeg var tvunget til å konversere med danske Ole på bussen hver morgen. Uansett hvor hardt vi lyttet og konsentrerte oss om å snakke tydelig, endte det hele opp som en slags episode av «Ut i vår hage», overført til et skandinavisk språksammenbrudd. «Vi forstår ikke hinanden», hadde vi lyst til å hviske – og vi pustet begge lettet ut da vi til slutt gikk over til engelsk.

Eksemplet peker på en alvorlig utfordring for det nordiske fellesskapet og nabospråksforståelsen. Ifølge Gitte Moses og Anna Helga Hannesdóttirs artikkel i dette nummeret forstår både norske, danske og svenske elever i dag engelsk mye bedre enn nabospråkene. Men dersom vi i fremtiden må ty til engelsk som kommunikasjonspråk i de nordiske land, er det en fallitterklæring. Ulf Andenæs, utenrikskommentator i Aftenposten, advarer mot likegyldighet. Hvis ikke vi passer på det unike språklige fellesskapet og Nordens felles kulturarv nå, vil dette bli borte. «Kanskje er dette siste utkallelse for å gjenreise nordisk i norskfaget, før engelsk overtar som fellesspråk?» skriver Andenæs (kommentar i Aftenposten, s. 13 i dette nummeret).

I 2006 undertegnet fem nordiske kultur- og undervisningsministre en *Deklaration om nordisk sprogpolitikk*. Her slås det fast at «alle nordboere har rett til at tilegne sig forståelse af og kundskaber i et skandinavisk sprog, således at de kan ta del i det nordiske fællesskab». Det viktigste redskapet for å få til dette, er en styrking av nabospråksundervisningen i skolen, på lærerutdanningen og i faget nordisk. Med andre ord: Det trengs en systematisk satsning på alle nivåer for å trene elever og studenter i nabospråksforståelse. Jeg tror ikke dette er umulig. Med noen flere timer hvert år med trening og opplæring i å skrive, lese og forstå våre nabospråk kan bildet endres.

I dette nummeret finner du stoff om det nordiske i norskfaget, og du kan lese om Nordspråks sommerkurs om fantastisk litteratur i Brønnøysund. Ta gjerne med Ulf Andenæs' kommentar inn i klasserommet for å få i gang diskusjonen. Andre tips er å la elever og studenter se svensk og dansk tv, lytte til radio, og bruke danske og svenske aviser. Gjør et dykk inn i all den nordiske litteraturen, og bruk populærkulturen som inngangsport. La elevene lese Stig Larsson i original og finn snutter av nordisk barne-tv og popmusikk på YouTube. Gå på kafé og snakk med den svenske servitøren, og trekk frem *Skavlan* som et tegn på gode muligheter for et fortsatt «samhålle i Norden». Kanskje vil dette programmet i praksis få større innflytelse på den nordiske fellesskapsfølelsen enn all verdens deklarasjoner?

Godt nytt skoleår!

Astrid Elisabeth Kleiveland